

ващи публични инфраструктури като улици, детски площадки, градски транспорт, пътни знаци и означения. На някои места в кварталите достъпът до комунални услуги, като канализация, ток, течаща вода, е затруднен или изцяло ограничен. Институциите – детска градина, библиотека и банка – отсъстват от площта на кварталите. Училищата формално изпълняват своето предназначение, но неформално имат различни цели и функционират по начин, определен от факта, че са сегрегирани.⁴⁵ В „Христо Ботев“ и „Факултета“ няма по-големи, по-популярни търговски вериги, присъстващи в повечето други квартали на столицата (като „Фантастико“, „345“, „Фамилия“, „Кауфланд“, „Била“). Няма и никакви работилници, центрове за извършване на услуги, които да обслужват по-широк кръг от този на местните хора. Следователно шансът на жителите на други квартали да им се наложи да отидат до там не е голям. В тези квартали не са ситуирани и никакви неправителствени граждански организации, чиито целеви групи да са различни от местните жители. Можем да заключим, че както за държавната и местната власт, така и за обществото и бизнеса кварталите „Факултета“ и „Христо Ботев“ са като „призраци“ на географската карта. Образуванията от тях полета остават острови на полу-включеност и полу-признатост, които биват избягвани и изтласквани. Доколкото въобще се признава тяхното присъствие в очертанията на столицата, то това става чрез акта на тяхното отграничаване и заобикаляне.

2. Първият аспект на „призрачност“, който разгледахме, е близък до баналното картографско описание, но той е основа за втория аспект, защото задава контекста, върху който ще положим подходяща за нашите изследователски цели теоретична рамка. Тъй като това призрачно изтласкване, за което стана дума, не е ефект на най-новата история на прехода, вторият аспект, в който искам да разгледам метафората за „призрака“, е образът на „ромите“ в публичното пространство в контекста на дискурса за модерната национална държава и гражданствеността. Според идеала на Модерността

⁴⁵ Вж. текста на Давид Кюранов за властовия конфликт учители-ученици в сегрегирани училища.